

**Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: “Καλύτερη διακυβέρνηση της ενιαίας αγοράς μέσω μεγαλύτερης διοικητικής συνεργασίας: στρατηγική για την επέκταση και ανάπτυξη του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI)”»**

[COM(2011) 75 τελικό]

**και «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (“κανονισμός IMI”)**

[COM(2011) 522 τελικό — 2011/0226 (COD)]

(2012/C 43/04)

Εισηγητής: ο κ. **HERNÁNDEZ BATALLER**

Στις 21 Φεβρουαρίου 2011, και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Καλύτερη διακυβέρνηση της ενιαίας αγοράς μέσω μεγαλύτερης διοικητικής συνεργασίας: στρατηγική για την επέκταση και ανάπτυξη του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (“IMI”)

COM(2011) 75 τελικό.

Στις 13 και 14 Σεπτεμβρίου 2011 αντιστοίχως, και σύμφωνα με το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισαν να ζητήσουν γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («κανονισμός IMI»)

COM(2011) 522 τελικό — 2011/0226 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 10 Νοεμβρίου 2011.

Κατά την 476η σύνοδο ολομέλειας, της 7ης και 8ης Δεκεμβρίου 2011 (συνεδρίαση της 7ης Δεκεμβρίου 2011), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 172 ψήφους υπέρ και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

## 1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να βελτιώσει τη διακυβέρνηση της ενιαίας αγοράς με την ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας, την επέκταση και ανάπτυξη του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («IMI») και τη δημιουργία ενός πραγματικού ηλεκτρονικού δικτύου άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων.

1.2 Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει αφενός με ικανοποίηση ότι στόχος της πρότασης κανονισμού, είναι ο ορισμός των κανόνων χρήσης του IMI για τους σκοπούς της διοικητικής συνεργασίας, που αφορούν, μεταξύ άλλων πτυχών, τις αρμοδιότητες των διάφορων χρηστών του συστήματος, την ανταλλαγή πληροφοριών, τις διαδικασίες κοινοποίησης, τους μηχανισμούς επείγουσας ειδοποίησης και τις συμφωνίες αμοιβαίας συνδρομής.

1.3 Αφετέρου, η ΕΟΚΕ θεωρεί θετική την καθιέρωση μηχανισμών εποπτείας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, δεδομένης της φύσης των δεδομένων που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο του συστήματος. Οι μηχανισμοί αυτοί καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ανώτατα διαστήματα διατήρησης των ανταλλάσσόμενων δεδομένων και το δικαίωμα ενημέρωσης και διόρθωσης.

1.4 Συνιστάται να συμπεριληφθεί σε αυτό το ουσιαστικό νομικό πλαίσιο, μεταξύ των ορισμών του άρθρου 5, η έννοια των «δεδομένων IMI» δηλαδή των δεδομένων οικονομικής και επαγγελματικής φύσης που αναφέρονται στην άσκηση οικονομικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς και που αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής μέσω του IMI. Αυτά τα δεδομένα προβλέπονται στις Οδηγίες στις οποίες το IMI καθιερώνεται ως μέσο στήριξης της διοικητικής συνεργασίας.

1.5 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι το IMI μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μεταρρύθμιση της διοικητικής συνεργασίας στην εσωτερική αγορά και στην προσαρμογή της στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών, των επιχειρήσεων, αλλά και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες θα μπορούσαν μελλοντικά να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη και στη λειτουργία του συστήματος.

1.6 Προς τούτο, συνιστά να συμπεριληφθεί στην ανάπτυξη του συστήματος η διάκριση των δεδομένων αντικειμενικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τους όρους άσκησης οικονομικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων στα διάφορα κράτη μέλη, προκειμένου τα δεδομένα να είναι προσβάσιμα στους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

1.7 Η ΕΟΚΕ φρονεί πως η διοικητική συνεργασία που προβλέπεται στις Οδηγίες και που εφαρμόζεται από το IMI απαιτεί, πρωτίστως και μεταξύ άλλων, την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών, με σεβασμό, πάνω από όλα, του ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου προστασίας των δεδομένων. Ωστόσο, απορρίπτει κατηγορηματικά την επεξεργασία των ανταλλασσόμενων δεδομένων όπως ορίζει ο προτεινόμενος κανονισμός, και τούτο για δύο λόγους: αφ' ενός, γιατί οι Οδηγίες στις οποίες εφαρμόζεται το IMI δεν προβλέπουν σε καμία περίπτωση την ανάγκη επεξεργασίας των δεδομένων που ανταλλάσσονται στη σχετική με αυτές διοικητική συνεργασία και, αφ' ετέρου, επειδή οι πρακτικές ανάγκες εποπτείας και παρακολούθησης της λειτουργίας του συστήματος IMI που ορίζει η Επιτροπή δεν κρίνονται, κατά τη γνώμη της ΕΟΚΕ, σε καμία περίπτωση επαρκείς για την τόσο εκτεταμένη διεύρυνση του φάσματος δραστηριοτήτων στις οποίες υπόκεινται τα προσωπικά δεδομένα που ανταλλάσσονται και η οποία περιλαμβάνει ακόμα και τη δημιουργία αυτόνομων και ξεχωριστών αρχείων μέσω της επεξεργασίας.

1.8 Τέλος, και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοτικό άλμα που προϋποθέτει το σύστημα, τον αριθμό των συμμετεχόντων και την ροή των πληροφοριών, η ΕΟΚΕ συνιστά να προβλεφθεί ένα στοιχειώδες σύστημα επίλυσης διαφορών για περιπτώσεις «υπερεθνικών» ασυμβατοτήτων. Αυτό το σύστημα, ακόμα και στοιχειωδώς, θα συμβάλει στη διευκρίνιση των τυχόν ευθυνών για ενδεχόμενη ανωμαλία στη λειτουργία του συστήματος ή για την κακή του διαχείριση, πράγμα που θα ενισχύσει τη νομική ασφάλεια των πολιτών.

## 2. Ιστορικό

2.1 Το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («IMI») είναι μια εφαρμογή λογισμικού με πρόσβαση μέσω του Διαδικτύου, την οποία έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη (προς εφαρμογή στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο), με στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη κατά την πρακτική εκπλήρωση των απαιτήσεων ανταλλαγής πληροφοριών που καθορίζονται στις νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω ενός κεντρικού μηχανισμού επικοινωνίας που διευκολύνει τη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία συνδρομή.

2.2 Το IMI, το οποίο είχε δημιουργηθεί αρχικά ως «έργο κοινού ενδιαφέροντος», έχει σχεδιαστεί ως ευέλικτο και αποκεντρωμένο σύστημα, που μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί σε διάφορα πεδία της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά τα οποία περιέχουν διατάξεις περί διοικητικής συνεργασίας.

2.3 Οι βασικές αρχές του συστήματος IMI είναι οι εξής:

- α) δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης
- β) οργανωτική ευελιξία
- γ) απλές διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί με κοινή συμφωνία
- δ) πολυγλωσσία
- ε) ευκολία χρήσης
- στ) προστασία των δεδομένων και
- ζ) μηδενικό κόστος πληροφορικής για τους χρήστες.

2.4 Σήμερα το σύστημα χρησιμοποιείται για τη διοικητική συνεργασία στο πλαίσιο της οδηγίας για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων <sup>(1)</sup> και της οδηγίας για τις υπηρεσίες <sup>(2)</sup>. Πρόκειται να χρησιμοποιηθεί επίσης, πειραματικά, και στην εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων <sup>(3)</sup>.

2.5 Επί του παρόντος, το σύστημα IMI δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους καταναλωτές ή τις επιχειρήσεις. Είναι ένα εργαλείο που προορίζεται αποκλειστικά για τις αρμόδιες αρχές των ειδικών πεδίων που καλύπτει.

2.6 Η ΕΟΚΕ έχει ήδη γνωμοδοτήσει <sup>(4)</sup> σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τα οφέλη της ενιαίας αγοράς από την ενισχυμένη διοικητική συνεργασία <sup>(5)</sup> και έχει υποστηρίξει την πιο αποκεντρωμένη και δικτυακή προσέγγιση της διασυνοριακής διοικητικής συνεργασίας, που τέθηκε σε λειτουργία στην ενιαία αγορά με το σύστημα IMI.

## 3. Η ανακοίνωση της Επιτροπής

3.1 Κατά την άποψη της Επιτροπής, για να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, οι διοικήσεις των κρατών μελών πρέπει να συνεργάζονται στενά, με την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και την ανταλλαγή πληροφοριών.

3.2 Σε μία από τις 50 προτάσεις της ανακοίνωσής της «Προς μια πράξη για την ενιαία αγορά» <sup>(6)</sup>, η Επιτροπή είχε εξαγγείλει τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού δικτύου άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των ευρωπαϊκών διοικήσεων, με τη θέσπιση στρατηγικής για την επέκταση του IMI βάσει ενός πολύγλωσσου συστήματος πληροφόρησης.

3.3 Το IMI μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί στην οργανωτική δομή κάθε κράτους μέλους. Η αποκεντρωμένη δομή του δικτύου απαιτεί από κάθε συμμετέχουσα χώρα να ορίσει έναν εθνικό συντονιστή του IMI (National IMI Coordinator - NIMIC), αρμόδιο για τον γενικό συντονισμό του εγχειρήματος.

3.4 Το δυναμικό του IMI έγκειται στη δυνατότητα:

- πρόσθηκης νέων πεδίων στο σύστημα
- ανάπτυξης νέων λειτουργιών
- σύνδεσης του IMI με άλλα συστήματα πληροφορικής και
- χρήσης των υφιστάμενων λειτουργιών του συστήματος για νέους σκοπούς.

<sup>(1)</sup> Οδηγία 2005/36/ΕΚ (ΕΕ L 255, 30.9.2005, σ. 22).

<sup>(2)</sup> Οδηγία 2006/123/ΕΚ (ΕΕ L 376, 27.12.2006, σ. 36).

<sup>(3)</sup> Οδηγία 96/71/ΕΚ

<sup>(4)</sup> Γνωμοδότηση CESE (ΕΕ C 128, 18.05.2010, σ. 103).

<sup>(5)</sup> COM(2008) 703 τελικό.

<sup>(6)</sup> COM(2010) 608 τελικό.

3.5 Εάν σε δεδομένο νομοθετικό πεδίο δεν υπάρχει σύστημα πληροφόρησης για τη διευκόλυνση της διοικητικής συνεργασίας, η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης του IMI αντί για την ανάπτυξη νέου συστήματος παρέχει πλείστα πλεονεκτήματα:

- α) καλύτερη σχέση κόστους/απόδοσης
- β) ευκολότερη χρήση
- γ) ταχύτερες και πιο προβλέψιμες λύσεις
- δ) περισσότερη ασφάλεια και
- ε) χαμηλό όριο για τα πιλοτικά σχέδια.

3.5.1 Ο αριθμός των νέων πεδίων που μπορούν να προστεθούν στο IMI είναι απεριόριστος, αλλά υπάρχουν περιορισμοί οργανωτικής φύσεως στην επέκτασή του. Πρέπει, επομένως, να σχεδιαστεί η περαιτέρω ανάπτυξη και να διατηρηθεί η εννοιολογική συνοχή του συστήματος, βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

- η νέα ομάδα χρηστών θα πρέπει να συνδέεται ή να επικαλύπτει εν μέρει τις υφιστάμενες ομάδες·
- πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην προσθήκη πεδίων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υφιστάμενες λειτουργίες του συστήματος·
- εάν η προσθήκη ενός νέου νομοθετικού πεδίου απαιτεί την ανάπτυξη νέων λειτουργιών, αυτό πρέπει να γίνει με γενικό τρόπο, έτσι ώστε η νέα ενότητα να μπορεί να προσαρμοστεί εύκολα για άλλες ομάδες χρηστών·
- το κόστος θα πρέπει να δικαιολογείται από την προστιθέμενη αξία της χρήσης του IMI για τις νέες ή τις υφιστάμενες ομάδες χρηστών, καθώς και από τα αναμενόμενα οφέλη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις·
- τα νέα πεδία, λειτουργίες ή σύνδεσμοι με άλλα εργαλεία δεν πρέπει να αυξάνουν την πολυπλοκότητα του συστήματος για τους χρήστες.

3.6 Το IMI εφαρμόζει την αρχή της «προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού», σύμφωνα με την οποία ο σεβασμός της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων έχει ενσωματωθεί εξ αρχής στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της αυστηρής εφαρμογής της αρχής του περιορισμού του σκοπού και των κατάλληλων ελέγχων.

3.7 Οι δαπάνες του IMI περιλαμβάνουν την ανάπτυξη και τη βελτίωση του συστήματος, την εξυπηρέτησή του από το κέντρο δεδομένων της Επιτροπής, τη συντήρηση και τη διαχείριση, τη δεύτερη γραμμή υποστήριξης, την κατάρτιση, την επικοινωνία και την ευαισθητοποίηση.

3.8 Κατά την άποψη της Επιτροπής, η επέκταση του IMI σε νέα πεδία, η προσθήκη νέων λειτουργιών ή η δημιουργία συνδέσμων με άλλα εργαλεία δεν πρέπει να αυξήσουν την πολυπλοκότητα για τους χρήστες. Κρίνεται απαραίτητο οι απαιτήσεις διοικητικής συνεργασίας να είναι επαρκώς σαφείς και λειτουργικές και να αναλυθεί κατά πόσο είναι αναγκαίο ένα εργαλείο πληροφορικής για τη διευκόλυνση της διαδικασίας.

3.9 Η Επιτροπή θεωρεί ουσιώδες να έχει το εγχείρημα διαφανή και αποτελεσματική δομή διακυβέρνησης και να κατανοούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι τις διαδικασίες και τα φόρουμ που υπεισέρχονται στην επίτευξη συμφωνίας επί των διάφορων πτυχών του. Γι' αυτό, προβλέπει καθημερινή διαχείριση του συστήματος, αποφάσεις πολιτικής, συμβουλές και καθοδήγηση από ειδήμονες και ανάπτυξη της δομής διακυβέρνησης.

3.10 Τέλος, το σύστημα θα πρέπει να εγγυάται υψηλό επίπεδο ασφάλειας και επιδόσεων. Όσον αφορά τις επιδόσεις, καθώς θα αυξάνεται ο αριθμός των χρηστών και ο όγκος δεδομένων στο IMI, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι παραμένει ικανοποιητική η λειτουργία του συστήματος. Όσον αφορά την ασφάλεια, το IMI αποθηκεύει και επεξεργάζεται προσωπικά και άλλα δεδομένα, τα οποία δεν προορίζονται για το ευρύ κοινό.

#### 4. Γενικές παρατηρήσεις για την ανακοίνωση της Επιτροπής

4.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να αναπτύξει συγκεκριμένη στρατηγική για την επέκταση και ανάπτυξη του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI), με στόχο την ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας.

4.1.1 Μια πιο οργανωμένη διοικητική συνεργασία στην εσωτερική αγορά θα πρέπει να βασίζεται, τουλάχιστον, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ιδιαίτερα στις αρχές της χρηστής διοίκησης, της πρόσβασης στα έγγραφα, της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και γενικά στις κοινές αρχές του δικαίου που αναγνωρίζονται από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

4.1.2 Σε κάθε περίπτωση, η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι οι προφυλάξεις και η προστασία των προσωπικών δεδομένων έχουν διαφορετική σημασία εάν τα δεδομένα αφορούν εμπόρους ή επιχειρηματίες κατά τη δραστηριότητά τους ως οικονομικών φορέων.

4.1.3 Μολονότι το IMI ασφαλώς εξαλείφει την αβεβαιότητα, το πράττει αυτό μόνο για τις αρχές και όχι για τις ΜμΕ και άλλους κοινωνικούς φορείς, στους οποίους θα πρέπει επίσης να επεκταθεί, όπως επεσήμανε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 6ης Απριλίου 2001.

4.2 Η προστασία των δεδομένων, όχι μόνο πρέπει να ρυθμίζεται με ουσιαστικό και συγκεκριμένο τρόπο, αλλά να λαμβάνεται υπόψη, ως ορθή νομοθετική τεχνική, και σε άλλες ρυθμίσεις. Αυτό ισχύει για τη ρύθμιση των διαδικασιών εφαρμογής κάθε κοινοτικής πολιτικής γενικά και ειδικά για το σύστημα IMI, που είναι από μόνο του πολύπλοκη διαδικασία.

4.2.1 Η διαδικασία άσκησης προσφυγών θα πρέπει να περιλαμβάνει και ένα «σύστημα επίλυσης διαφορών» για τις περιπτώσεις των «διεθνικών» ασυμφωνιών. Για τις περιπτώσεις αυτές, είναι σημαντικό να προβλεφθεί ταχεία και αποτελεσματική πρόσβαση σε μέσα διευθέτησης που είναι απλά και χαμηλού κόστους για τους δικαιουμένους, είτε πολίτες είναι αυτοί είτε επιχειρήσεις.

4.3 Η πρόσβαση στο σύστημα για την παροχή και λήψη πληροφοριών θα πρέπει να ρυθμιστεί λεπτομερώς, έτσι ώστε η εθνική αρχή να υποχρεούται να προβαίνει σε διαβούλευση κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης που έχει υποβληθεί μέσω τυποποιημένου εντύπου και αφού ο αιτών αποδείξει ότι έχει έννομο συμφέρον.

4.4 Όσον αφορά τις συνέργειες με άλλα, υφιστάμενα μέσα πληροφόρησης και με τις βάσεις δεδομένων των νομοθετικώς κατοχυρωμένων επαγγελμάτων, στις οποίες έχουν καταχωρηθεί «κατάλογοι» των επαγγελμάτων που είναι νομοθετικώς κατοχυρωμένα σε εθνικό επίπεδο, η ΕΟΚΕ θεωρεί πως, πέραν των «καταλόγων», η ρύθμιση θα έπρεπε να περιλαμβάνει και όλες τις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για την άσκηση αυτών των επαγγελμάτων (όχι μόνο τον τίτλο σπουδών, αλλά και την εγγραφή στον επαγγελματικό σύλλογο, την ασφάλιση, την άδεια κλπ.). Κατ' αυτόν τον τρόπο, ορισμένες αιτήσεις πληροφοριών καθίστανται σχεδόν αυτόματες και προσβάσιμες για τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Επ' αυτού, η ΕΟΚΕ ελπίζει πως το κείμενο της υπό υιοθέτηση Οδηγίας θα λαμβάνει υπόψη αυτά τα κριτήρια.

4.4.1 Η ανάγκη αυτή προκύπτει και από την ίδια την ετήσια έκθεση για το σύστημα IMI του 2010, η οποία αναφέρεται στην πρόκληση της διαχείρισης των πολύ διαφορετικών αρχών που είναι αρμόδιες για τις υπηρεσίες. Οι κατάλογοι με τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες αυτές τις υπηρεσίες με το πεδίο των αρμοδιοτήτων τους (τουλάχιστον τη βασική διάκριση μεταξύ ρύθμισης, παρέμβασης και εποπτείας).

4.5 Για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια δικαίου και η νομική προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων και των φορέων όσον αφορά τα προσωπικά δεδομένα, θα πρέπει να διευκρινιστούν οι ενδεχόμενες ευθύνες για την αντικανονική λειτουργία του συστήματος ή για την κακοδιαχείρισή του, είτε από λάθος είτε από υπερβολικές καθυστερήσεις, διορθώσεις κλπ. των ανταλλασσόμενων δεδομένων. Πρόκειται για μια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, αναγνωρισμένη σε όλα τα κράτη μέλη: αστική ευθύνη του Δημοσίου για την αντικανονική λειτουργία των δημόσιων αρχών.

## 5. Η πρόταση κανονισμού

5.1 Οι στόχοι της πρότασης της Επιτροπής είναι οι εξής:

- α) η θέσπιση ασφαλούς νομικού πλαισίου για το IMI και ο καθορισμός κοινών κανόνων που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία του
- β) η δημιουργία ενός συνολικού πλαισίου προστασίας των προσωπικών δεδομένων μέσω του καθορισμού των κανόνων για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από το IMI
- γ) η διευκόλυνση της ενδεχόμενης μελλοντικής επέκτασης του IMI σε νέους τομείς του δικαίου της ΕΕ και
- δ) η διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται στο IMI.

5.2 Ο προτεινόμενος κανονισμός θεσπίζει τις βασικές αρχές προστασίας των προσωπικών δεδομένων που ανταλλάσσονται μέσω του IMI, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων, σε μία ενιαία νομοθετική πράξη, που αυξάνει τη διαφάνεια και βελτιώνει την ασφάλεια δικαίου. Προσδιορίζονται με ακρίβεια η μορφή και οι μέθοδοι διοικητικής συνεργασίας μέσω του IMI.

5.2.1 Στο παράρτημα I της πρότασης απαριθμούνται οι νομοθετικές πράξεις της ΕΕ για τις οποίες χρησιμοποιείται σήμερα το IMI, ενώ στο παράρτημα II προβλέπονται οι τομείς πιθανής μελλοντικής επέκτασής του.

5.3 Με την πρόταση βελτιώνονται οι όροι λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσω της παροχής ενός αποτελεσματικού και φιλικού προς τον χρήστη εργαλείου, το οποίο διευκολύνει την πρακτική εφαρμογή των διατάξεων των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης βάσει των οποίων τα κράτη μέλη οφείλουν να συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή και να ανταλλάσσουν πληροφορίες, διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5.3.1 Η πρόταση θεσπίζει ορισμένους κοινούς κανόνες για τη διαχείριση και τη χρήση του εργαλείου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η υποχρέωση ορισμού εθνικού συντονιστή IMI από κάθε κράτος μέλος, η υποχρέωση των αρμόδιων αρχών να απαντούν επαρκώς και εγκαίρως και η πρόβλεψη χρήσης των πληροφοριών που μεταβιβάζονται μέσω του IMI ως αποδεικτικών στοιχείων, ισότιμα με τις πληροφορίες που παρέχει το ίδιο το κράτος μέλος.

5.3.2 Στην πρόταση περιλαμβάνεται επίσης μηχανισμός για την επέκταση του IMI σε νέες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης ο οποίος αποσκοπεί στην παροχή της απαραίτητης ευελιξίας για το μέλλον, ενώ εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας. Μετά από αξιολόγηση της τεχνικής σκοπιμότητας, της σχέσης κόστους - αποδοτικότητας, της φιλικότητας προς τον χρήστη και της συνολικής επίπτωσης του συστήματος, καθώς και των αποτελεσμάτων ενός πιθανού δοκιμαστικού σταδίου, κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα εξουσιοδοτηθεί να ενημερώνει αντίστοιχα τον κατάλογο των τομέων του παραρτήματος I, εκδίδοντας πράξη κατ' εξουσιοδότηση.

5.3.3 Ο ρόλος της Επιτροπής συνίσταται στο να εγγυάται την ασφάλεια, τη διαθεσιμότητα, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του λογισμικού και της υποδομής ΤΠ για το IMI. Εντούτοις, η Επιτροπή μπορεί να συμμετέχει ενεργά στη ροή εργασίας του IMI, βάσει των νομοθετικών διατάξεων ή άλλων ρυθμίσεων που διέπουν τη χρήση του IMI σε έναν συγκεκριμένο τομέα της εσωτερικής αγοράς.

5.3.4 Όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων και την ασφάλειά τους, η πρόταση επιχειρεί να θεσπίσει εγγυήσεις διαφάνειας. Τα προσωπικά δεδομένα δεν πρέπει να είναι προσβάσιμα για περισσότερο χρόνο από τον αναγκαίο, προς τούτο θεσπίζονται ανώτατα όρια διατήρησης, μετά τα οποία αποκλείεται η πρόσβαση στα δεδομένα, τα οποία μπορούν να διαγραφούν αυτόματα πέντε χρόνια μετά τη λήξη της διαδικασίας διοικητικής συνεργασίας.

5.3.5 Όσον αφορά το γεωγραφικό πλαίσιο, το IMI, ως ευέλικτο μέσο, θα μπορεί να εγκρίνει τη συμμετοχή τρίτων χωρών στις ανταλλαγές πληροφοριών σε συγκεκριμένους τομείς ή και τη χρήση του συστήματος σε αμιγώς εθνικό πλαίσιο.

## 6. Γενικές παρατηρήσεις για την πρόταση κανονισμού

6.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί με ικανοποίηση την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κανόνων χρήσης του IMI σχετικά με τη διοικητική συνεργασία. Ωστόσο, καθώς πρόκειται για κανόνα που θα εφαρμοστεί άμεσα ως γενικό κανονιστικό πλαίσιο, η ΕΟΚΕ παρατηρεί με ανησυχία τα εξής δύο ζητήματα:

— την έλλειψη ακρίβειας σε ορισμένες από τις βασικές νομικές έννοιες και

— τη σημαντική διεύρυνση της εκχώρησης εξουσιών στους χρήστες του IMI όσον αφορά τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες.

6.2 Πρακτικά, το IMI συνίσταται σε πολύγλωσση εφαρμογή πληροφορικής που συνδέει περισσότερες από 6 000 αρμόδιες αρχές, οι οποίες ανταλλάσσουν σε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα δεδομένα για τις συνθήκες άσκησης ορισμένων οικονομικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων στα αντίστοιχα κράτη μέλη.

6.2.1 Η ανταλλαγή πληροφοριών μέσω αυτής της εφαρμογής πληροφορικής υπόκειται σε ελάχιστους κανόνες διαδικαστικής φύσης που θεσπίζονται στην παρούσα πρόταση. Ωστόσο, πέραν από το συγκεκριμένο και καθορισμένο στόχο της ανταλλαγής πληροφοριών, η πρόταση επιτρέπει επίσης την «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», που ανταλλάσσονται όπως ορίζει το άρθρο 6, χωρίς όμως οι οδηγίες στις οποίες εφαρμόζεται και τις οποίες εξυπηρετεί να προβλέπουν σε καμία περίπτωση αυτήν την «επεξεργασία». Δεδομένου ότι οι εν λόγω οδηγίες δεν το προβλέπουν, η ΕΟΚΕ απορρίπτει την ιδέα της επεξεργασίας των ανταλλασσόμενων πληροφοριών.

6.2.2 Κατά συνέπεια, αξίζει να διερωτηθεί κανείς ως προς το εύρος των νέων αυτών εξουσιών που εκχωρεί η πρόταση κανονισμού, όσον αφορά την «επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» με τους όρους που τίθενται στο άρθρο 2 β) της Οδηγίας 95/46/EK.

6.2.3 Πέραν της γενικής εξουσιοδότησης των χρηστών του IMI για την επεξεργασία των ανταλλασσόμενων προσωπικών δεδομένων, όπως αναφέρεται στο άρθρο, η πρόταση Κανονισμού δεν αναφέρει σε κανένα άλλο σημείο τον σκοπό που δικαιολογεί την επεξεργασία, ή τις τυχόν εγγυήσεις ή περιορισμούς στους οποίους υπόκειται.

6.2.4 Μόνο από τους λόγους που αναφέρονται στην Αιτιολογική σκέψη 15 μπορεί κανείς να συμπεράνει γιατί η Επιτροπή περιλαμβάνει πλέον την επεξεργασία των δεδομένων στους γενικούς στόχους του IMI. Αυτοί οι λόγοι, με την επιφύλαξη μελλοντικών διευκρινίσεων και αποσαφηνίσεων, δεν είναι κατά την ΕΟΚΕ επαρκείς για την εκχώρηση μιας τόσο ευρείας αρμοδιότητας, και συγκεκριμένα:

α) της παρακολούθησης της χρήσης του συστήματος από τους συντονιστές του IMI και την Επιτροπή.

6.2.5 Κατά την ΕΟΚΕ, τόσο οι συντονιστές του IMI όσο και η Επιτροπή έχουν ήδη πρόσβαση στα ανταλλασσόμενα δεδομένα· δεδομένης αυτής της πρόσβασης, έχουν ήδη διεξάγει ειδικές αξιολογήσεις του συστήματος που τους επιτρέπουν να εκτιμήσουν τόσο το χρόνο αντίδρασης όσο και τις παρεμβαίνουσες αρχές, ανάλογα με τον τομέα ή άλλα κριτήρια.

6.2.6 Κατά συνέπεια, και με την επιφύλαξη μελλοντικών διευκρινίσεων, δεν κρίνεται απαραίτητο η «παρακολούθηση της χρήσης του συστήματος» να απαιτεί τη δημιουργία ειδικών αρχείων βάσει των ανταλλασσόμενων δεδομένων:

β) της συλλογής πληροφοριών σχετικά με τη διοικητική συνεργασία ή την αμοιβαία συνδρομή στην εσωτερική αγορά.

6.2.7 Αυτές οι πληροφορίες είναι ήδη δημόσιες και προσβάσιμες μέσω των εκδόσεων της Επιτροπής σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος IMI, και θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της διοικητικής συνεργασίας σχετικά με την οποία επιτελούν απλώς διαδικαστική λειτουργία:

γ) της κατάρτισης και των ενεργειών ευαισθητοποίησης.

6.2.8 Η ΕΟΚΕ θεωρεί πως για αυτές τις πρωτοβουλίες δεν απαιτείται η «επεξεργασία» των δεδομένων (με την έννοια της Οδηγίας 95/46/EK), παρά η απλή «χρήση» των δεδομένων που περιέχονται στο σύστημα.

7. Η ανάγκη ακρίβειας αφορά μια βασική έννοια που αναφέρεται επανειλημμένα στην πρόταση Κανονισμού - την έννοια των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να ληφθεί υπόψη η έννοια που δίνεται στην οδηγία 95/46/EK, που υπερβαίνει κατά πολύ τις ανάγκες λειτουργίας του IMI, το οποίο, σε τελική ανάλυση, αναφέρεται πάντοτε σε μια ειδική κατηγορία αυτών των δεδομένων, κοινό στοιχείο των οποίων είναι η σημασία τους για την άσκηση οικονομικών και/ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων στην εσωτερική αγορά.

7.1 Προς τούτο, η ΕΟΚΕ φρονεί πως η πρόταση πρέπει να ορίζει το εύρος της έννοιας, ενώ η κατηγορία των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» θα πρέπει να περιορίζεται σε όσα προβλέπονται στις αντίστοιχες οδηγίες βάσει των οποίων χρησιμοποιείται το IMI για τη στήριξη της διοικητικής συνεργασίας και οι οποίες αφορούν την άσκηση οικονομικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς. Για τον λόγο αυτόν η έννοια πρέπει να περιληφθεί στους ορισμούς του άρθρου 5.

8. Στην Αιτιολογική σκέψη 12 της πρότασης αναφέρεται πως το IMI αποτελεί εργαλείο «στο οποίο δεν έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό» και το οποίο επιτρέπει σε «εξωτερικούς φορείς» την παροχή «πληροφοριών και την ανάκτηση δεδομένων». Η ΕΟΚΕ διαφωνεί με αυτήν την προσέγγιση, καθώς ορισμένες πληροφορίες του IMI, εφόσον δεν αφορούν προσωπικά δεδομένα, πρέπει να είναι προσβάσιμες σε εξωτερικούς φορείς - πολίτες, επιχειρήσεις και οργανισμούς - πρόσβαση που πρέπει να ανταποκρίνεται, μεταξύ άλλων, στις διοικητικές προϋποθέσεις που απαιτούνται στη χώρα με την οποία επιχειρείται να θεσπιστεί εμπορική ή επαγγελματική σχέση.

8.1 Η προσβασιμότητα αυτών των πληροφοριών δε συνεπάγεται σε καμία περίπτωση την πρόσβαση σε άλλα δεδομένα, πολλώ δε μάλλον την επεξεργασία των τελευταίων, όπως μοιάζει να υπονοείται από τον ορισμό του «εξωτερικού φορέα» στο εδάφιο i) του άρθρου 5 της πρότασης.

8.2 Σε αυτούς τους εξωτερικούς φορείς πρέπει να αναγνωριστεί το δικαίωμα υποβολής αίτησης ενημέρωσης στον εγγύτερό τους χρήστη IMI κατά τρόπον ώστε ο τελευταίος να είναι υποχρεωμένος να αναζητήσει τις πληροφορίες μέσω του συστήματος, εάν και εφόσον ο εν λόγω εξωτερικός φορέας τεκμηριώσει το ενδιαφέρον του για μια εμπορική ή επαγγελματική σχέση στη χώρα για την οποία ζητά πληροφορίες.

9. Στο άρθρο 4 της πρότασης, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να ενσωματώσει στο IMI τη διοικητική συνεργασία που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις του Παραρτήματος II. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η μελλοντική διασύνδεση των εμπορικών μητρώων, πρόταση που ακόμα δεν έχει εγκριθεί. Δεδομένου του μεγάλου εύρους του ενδεχόμενου μέτρου, η ΕΟΚΕ κρίνει αναγκαίο να διευκρινιστεί το είδος πράξης που θα χρησιμοποιηθεί για αυτή τη διεύρυνση του IMI.

10. Όσον αφορά τον ορισμό των «εξωτερικών φορέων» και σύμφωνα με όσα προανέφερε η ΕΟΚΕ, προτείνεται η αναδιατύπωση του ορισμού ως εξής:

- να αναγνωριστούν ως πολίτες, επιχειρήσεις ή οργανώσεις που υποβάλλουν αίτηση ενημέρωσης σε χρήστη του IMI η οποία σχετίζεται με το αντικείμενο ορισμένων από τις οδηγίες που ενσωματώθηκαν στο σύστημα, και την οποία ο εν λόγω χρήστης καλείται να διαβιβάσει·
- να τους αναγνωριστεί το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες του συστήματος που δεν περιέχουν προσωπικά δεδομένα, και

— να αποκλειστεί ρητά η επεξεργασία των πληροφοριών στις οποίες είχαν πρόσβαση.

11. Η ΕΟΚΕ κρίνει θετικό, για την διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, οι πληροφορίες που λαμβάνονται από μια αρμόδια αρχή μέσω του IMI άλλου κράτους μέλους να έχουν την ίδια αποδεικτική αξία στις διοικητικές διαδικασίες.

12. Όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων μερών, η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η πρόταση δεν περιέχει μία ενιαία λύση αλλά παραπέμπει στις υποχρεώσεις των αρμόδιων αρχών που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία για την προστασία διαφόρων μορφών δεδομένων. Επίσης, φρονεί πως η δυνατότητα διατήρησης των δεδομένων με διαφορετικά χρονικά όρια δεν αποτελεί κατάλληλο μέτρο για καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αλλά ούτε για την άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών.

13. Η ΕΟΚΕ κρίνει αναγκαίο να διευκρινιστεί, όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες, εάν οι όροι που τίθενται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 22 της πρότασης είναι συμπληρωματικοί ή εναλλακτικοί. Στη δεύτερη περίπτωση, η ΕΟΚΕ δεν θεωρεί πως μια απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την επάρκεια και την αντιστοιχία της προστασίας δεδομένων σε μια τρίτη χώρα αποτελεί επαρκή βάση για τη διεύρυνση του IMI σε αυτήν την τρίτη χώρα. Αντιθέτως, τη βάση αυτή συνιστούν άλλες προϋποθέσεις, όπως οι ίδιες οι οδηγίες που ενσωματώνονται στο IMI ή μια διεθνής συμφωνία που αναφέρεται στην ανταλλαγή δεδομένων με τρίτους.

14. Για την ενίσχυση της νομικής ασφάλειας, οι διατάξεις που καταργούνται και αυτές που παραμένουν εν ισχύ όσον αφορά τη λειτουργία του συστήματος IMI, θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο σώμα του κειμένου και όχι στα αιτιολογικά σημεία της πρότασης κανονισμού.

Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2011.

Ο Πρόεδρος  
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής  
Staffan NILSSON